

PÉNZÜGYI SZERVEZETEK FELÜGYELETÉÉRT ÉS FOGYASZTÓVÉDELEMÉRT FELELŐS ALELNÖK

Iktatószám: 18806-20/2016
Ügyintéző: dr. Jakab Ibolya
Tárgy: fogyasztóvédelmi eljárást lezáró határozat

H-FH-I-B-682/2016. számú határozat

A Zálog és Hitel Pénzügyi Zrt.-nél (6050 Lajosmizse, Petőfi u. 54.) (Pénzügyi vállalkozás) hivatalból folytatott fogyasztóvédelmi célvizsgálat megállapításai alapján a Magyar Nemzeti Bank (1054 Budapest, Szabadság tér 9., telephely: 1013 Budapest, Krisztina krt. 39.) (MNB) Pénzügyi Stabilitási Tanácsának a felhatalmazása alapján az alábbi

h a t á r o z a t o t

hozom:

- I. Felhívom a Pénzügyi vállalkozást, hogy
- a) a teljes hiteldíj mutató számítási módszerére, valamint
 - b) a teljes hiteldíj mutató maximum mértékére
- vonatkozó jogszabályi rendelkezést mindenkor tartsa be.

II. Az I.b) pontban meghatározott jogszabálysértésre tekintettel 10 000 000 Ft, azaz tízmillió forint összegű fogyasztóvédelmi bírságot szabok ki a Pénzügyi vállalkozással szemben.

Felhívom a Pénzügyi vállalkozás figyelmét, hogy amennyiben a jelen határozati kötelezéseknek nem, vagy nem teljes körűen tesz eleget, az MNB-nek jogszabályban biztosított intézkedések alkalmazására van lehetősége.

A kiszabott fogyasztóvédelmi bírságot a határozat jogerőre emelkedésétől számított harminc napon belül kell az MNB hatósági bírság és költségátérítés fizetésére szolgáló 19017004-01678000-30900002 számú számlájára – „fogyasztóvédelmi bírság” megjelöléssel, valamint a határozat számának feltüntetésével – befizetni.

A fogyasztóvédelmi bírság önkéntes befizetésének elmaradása esetén a közigazgatási végrehajtás szabályai kerülnek alkalmazásra. A fogyasztóvédelmi bírság befizetésére meghatározott határidő elmulasztása esetén, a be nem fizetett bírságösszeg után késedelmi pótlék felszámolására kerül sor, melynek mértéke minden naptári nap után a felszámítás időpontjában érvényes jegybanki alapkamat kétszeresének 365-öd része. A késedelmesen megfizetett késedelmi pótlék után nem számítható fel késedelmi pótlék.

A késedelmi pótlékot az MNB hivatkozott számú számlájára kell befizetni, a határozat számának feltüntetésével, „késedelmi pótlék” megjelöléssel. Ha a kötelezett a bírságfizetési kötelezettségének határidőben nem tesz eleget, a fizetési kötelezettség haladéktalanul végrehajtásra kerül. Az MNB által jogerősen kiszabott és meg nem fizetett bírságot, valamint a meg nem fizetett vagy késedelmesen megfizetett bírság miatt felszámított késedelmi pótlékot az állami adóhatóság adók módjára hajtja be.

A határozat ellen közigazgatási eljárás keretében fellebbezésnek nincs helye. Az ügyfél, illetve a kifejezetten rá vonatkozó rendelkezés tekintetében az eljárás egyéb résztvevője a határozat felülvizsgálatát a közléstől számított harminc napon belül jogszabálysértésre hivatkozással a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságtól keresettel kérheti. A keresetlevelet – a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságnak címezve – az MNB-nél kell három példányban benyújtani vagy ajánlott küldeményként postára adni. A keresetlevél benyújtásának a határozat végrehajtására nincs halasztó hatálya. A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi

Bíróság a pert tárgyaláson kívül bírálja el, a felek bármelyikének kérelmére azonban tárgyalást tart. Tárgyalás tartását az ügyfél a keresetlevélben vagy az alperes közigazgatási szerv kereseti ellenkérelmének kézhezvételétől számított nyolc napon belül írásban kérheti. Ennek elmulasztása miatt igazolásnak nincs helye.

I n d o k o l á s

I. ELŐZMÉNYEK, ELJÁRÁSI CSELEKMÉNYEK

Az MNB 2015. július 31. napján a Magyar Nemzeti Bankról szóló 2013. évi CXXXIX. törvény (MNB tv.) 86. § (1) bekezdés a) pontja alapján hivatalból fogyasztóvédelmi célvizsgálatot (**Vizsgálat**) indított a Pénzügyi vállalkozásnál. Az MNB a Vizsgálat megindításáról a 2015. július 31. napján kelt, N-FH-I-1812/2015. számú végzésében értesítette a Pénzügyi vállalkozást.

Az MNB a 2013. január 1. napjától 2015. augusztus 25. napjáig terjedő időszakra vonatkozóan (**Vizsgálati időszak**) vizsgálta, hogy a teljes hiteldíj mutató (**THM**) mértékének meghatározása során a Pénzügyi vállalkozás tevékenysége megfelelt-e az MNB tv. 39. §-ában meghatározott szervezet vagy személy által nyújtott szolgáltatást igénybe vevő fogyasztóval szemben tanúsítandó magatartásra vonatkozó kötelezettséget megállapító, a 39. §-ban felsorolt törvényekben vagy az azok végrehajtására kiadott jogszabályban előírt rendelkezéseknek, különös tekintettel a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvényben (**régi Hpt.**), a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 2013. évi CCXXXVII. törvényben (**új Hpt.**), a fogyasztónak nyújtott hitelről szóló 2009. évi CLXII. törvényben (**Fnyht.**) foglaltaknak, valamint a tevékenysége összhangban van-e a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló 2008. évi XLVII. törvény (**Fttv.**) rendelkezéseivel.

Az MNB a 2016. január 28. napján kelt, N-FH-I-243/2016. számú végzésében a Vizsgálatot kiterjesztette arra vonatkozóan, hogy a Pénzügyi vállalkozás a THM meghatározása során hogyan tett eleget a teljes hiteldíj mutató meghatározásáról, számításáról és közzétételéről szóló 83/2010. (III.25.) Korm. rendeletben (**THM rendelet**) foglaltaknak.

Az MNB a tényállás teljes körű tisztázása érdekében a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (**Ket.**) 50. §-a alapján bizonyítási eljárást folytatott le.

A Pénzügyi vállalkozás adatszolgáltatási és nyilatkozattételi kötelezettségének – egyebek mellett – a 2015. október 15. napján kelt, az MNB által 2015. október 21. napján érkeztetett (**Nyilatkozat1**), a 2015. augusztus 26. napján kelt, az MNB által 2015. szeptember 7. napján érkeztetett (**Nyilatkozat2**), valamint a 2016. február 16. napján kelt, az MNB által 2016. február 23. napján érkeztetett (**Nyilatkozat3**) nyilatkozataival tett eleget.

Az MNB 2016. május 5. napján – 20 napos határidő biztosítása mellett – észrevételezésre megküldte a Pénzügyi vállalkozás részére a Vizsgálat megállapításait tartalmazó vizsgálati jelentését (**Jelentés**), melyre a Pénzügyi vállalkozás a 2016. május 23. napján kelt, az MNB által 2016. május 26. napján érkeztetett levelében tette meg észrevételeit (**Észrevétel1**). Az Észrevétel1 érkeztetését követően az MNB hivatalból észlelte, hogy az MNB által a Vizsgálat során alkalmazott, a THM számítására vonatkozó módszertan felülvizsgálata szükséges. A felülvizsgálat elvégzését követően az MNB a 2016. július 1. napján kelt, 18806-15/2016. iktatószámú módosított vizsgálati jelentés (**Módosított jelentés**) megküldését látta indokoltnak. A Pénzügyi vállalkozás a Módosított jelentésre a 2016. július 21. napján kelt, az MNB által 2016. július 28. napján érkeztetett nyilatkozatában (**Észrevétel2**) tette meg észrevételeit (az Észrevétel1 és az Észrevétel2 továbbiakban együtt: **Észrevételek**).

II. A TÉNYÁLLÁS ÉS ANNAK MINŐSÍTÉSE

II.1. A THM mértékének számítása

A Pénzügyi vállalkozás nyilatkozatai szerint a Vizsgálati időszakban az egyes konstrukciók esetében a THM értékének számítása során az alábbi kamatokat, díjakat és költségeket vette figyelembe, illetve nem vette figyelembe:

Konstrukció	THM mértékének meghatározása során figyelembe vett kamat, díj, költség	THM mértékének meghatározása során figyelembe nem vett kamat, díj, költség
90 napos futamidő, ékszer fedezet	- kamat - kezelési költség (Vizsgálati időszakban 0%)	- késedelmi díj - egyéb díj
60 napos futamidő, ékszer fedezet	- kamat - kezelési költség (Vizsgálati időszakban 0%)	- késedelmi díj - egyéb díj*
30 napos futamidő, műszaki tárgy fedezet	- kamat - kezelési költség (Vizsgálati időszakban 0%)	- késedelmi díj - egyéb díj - amortizációs díj

* A móri fiók esetében nem került felszámításra.

A Pénzügyi vállalkozás által rendelkezésre bocsátott 2012. április 1. napjától hatályos „Általános Üzletszabályzat és Általános Szerződési Feltételek” elnevezésű dokumentum (ÁSZF) III.6.2. pontja alapján késedelmi kamat (Hirdetményben: „*késedelmi díj*”) felszámítására abban az esetben kerül sor, amennyiben az ügyfél fizetési kötelezettségével késedelembe esik. A THM rendelet – Vizsgálati időszakban hatályos – 3. § (3) bekezdésének b) és c) pontja értelmében a THM számítása során nem vehető figyelembe késedelmi kamat, továbbá egyéb olyan fizetési kötelezettség, amely a hitelszerződésben vállalt kötelezettség nem teljesítéséből származik. Előzőek alapján az MNB megállapította, hogy a Pénzügyi vállalkozásnak a késedelmi díjat a THM számítása során – az általa folytatott gyakorlatnak megfelelően – nem kellett figyelembe vennie.

A Pénzügyi vállalkozás Nyilatkozat1-ben előadta, hogy a zálogosítási díj (Hirdetményben: „*egyéb díj*”) és az amortizációs díj THM mértékének meghatározása során történő figyelmen kívül hagyását az indokolta, hogy a zálogosítási díj és az amortizációs díj a THM rendelet szerinti járulékos szolgáltatások költségei, a zálogosítási díj esetében „*a jogalapjául szolgáló jogcselekmények bekövetkezése a szerződés megkötésekor a hitelező számára nem ismert*”, illetve az amortizációs díj esetében „*pontos mértéke a szerződés megkötésekor a hitelező számára nem ismert*”. A THM rendelet 3. § (1) bekezdése értelmében a THM mértékének számítása során figyelembe kell venni valamennyi, a fogyasztó által a szerződés kapcsán fizetendő összes díjat (ideértve a kamatot, díjat, jutalékot, költséget és adót), valamint a hitelhez kapcsolódó járulékos szolgáltatások költségeit, ha a hitelező vagy a lízingbe adó (a továbbiakban együtt: hitelező) számára ismertek.

A Nyilatkozat2 szerint a zálogosítási díj a kiállított zálogjegy nyomdai költségét, a zálogosítás díját fedezi, míg a Pénzügyi vállalkozás által rendelkezésre bocsátott zálogjegy minta hátoldalán található tájékoztatás szerint „*Legkevesebb 100 Ft-ot számítunk fel zálogszerződésenként, a szerződés bizonytalanságából eredő előre nem látható költségek fedezetéül*”.

Az MNB a Pénzügyi vállalkozás nyilatkozatai és a rendelkezésre bocsátott dokumentumok alapján megállapította, hogy a zálogosítási díj nem egy járulékos szolgáltatáshoz kapcsolódó díj, hanem a zálogszerződés megkötéséhez, a zálogjegy előállításához kapcsolódó díjtétel, illetve a Pénzügyi vállalkozásnál előre nem láthatóan felmerülő költségek (pl. zálogtárgy hatóság általi lefoglalása) fedezete, melynek megfizetésére a fogyasztó abban az esetben is köteles, ha a zálogtárgy kiváltása a futamidőn belül megtörténik. A zálogosítási díj mértéke a Pénzügyi vállalkozás által már a szerződés megkötésekor is ismert, annak a Vizsgálati időszakban valamennyi fiók esetében – ide nem értve a móri fiókot – a Hirdetmények szerinti mértéke 100 Ft/zálogszerződés volt. Tekintettel arra, hogy a zálogosítási díj nem egy járulékos szolgáltatáshoz kapcsolódó díjtétel, illetve hogy annak mértéke a szerződés megkötésekor már a Pénzügyi vállalkozás előtt ismert volt, hiszen mértékét a Pénzügyi vállalkozás határozta meg Hirdetményeiben, a zálogosítási díj mértékének a THM mértékébe való beszámítására a Pénzügyi vállalkozásnak nem csupán lehetősége, hanem kötelezettsége volt.

Az amortizációs díj felszámítására műszaki tárgy fedezetű zálogkölcönök esetében került sor, egy napra eső százalékos mértékét a Hirdetmények tartalmazták. Az amortizációs díj a Nyilatkozat¹ szerint a zálogtárgyak tárolásához használt épületeknek, eszközöknek, illetve a műszaki tárgyakhoz kapcsolódó értékcsökkenésnek a költsége. Az MNB megállapította, hogy – a zálogosítási díjhoz hasonlóan – az amortizációs díj sem járulékos szolgáltatáshoz kapcsolódó költségelem, hanem a műszaki tárgy fedezetű zálogkölcön nyújtása során a Pénzügyi vállalkozásnál az üzletmenet során felmerülő költség, illetve a fogyasztó oldaláról egy, a műszaki tárgy fedezetű konstrukció igénybe vétele esetén kötelezően megfizetendő díjelem. Amennyiben a Pénzügyi vállalkozás a zálogkölcön fedezeteként műszaki tárgyat fogad el, a zálogtárgyként funkcionáló műszaki tárgy tárolásának költsége a Pénzügyi vállalkozást terhelő költség, azonban annak mértéke – a THM maximum mértékén belül – a fogyasztóra áthárítható, illetve a konstrukció árazásakor figyelembe vehető (pl. magasabb mértékű kamat alkalmazása).

Az MNB megállapította továbbá, hogy a Pénzügyi vállalkozás azon érvelése sem elfogadható, mely szerint az amortizációs díj THM mértékének számítása során történő figyelmen kívül hagyását az indokolta, hogy annak pontos mértéke a szerződés megkötésekor nem ismert. Az amortizációs díj mértéke – a THM mértékébe beszámított kamathoz hasonlóan – napi, százalékos mértékben került meghatározásra, annak pontos mértéke a kiváltás előre meghatározott pontos időpontjának ismerete nélkül a szerződés megkötésekor – a kamatmértékhez hasonlóan – nem ismert, azonban annak mértéke a kamat figyelembevételének megfelelően a THM mértékének számítása során figyelembe vehető, illetve figyelembe veendő.

Az MNB megállapította, hogy a zálogosítási díj – a móri fiók, illetve a Kiskunhalas, Arany János utcai fiók 2013. január 1. napjától 2013. december 31. napjáig terjedő időszak kivételével – valamennyi fiókban és valamennyi konstrukció esetében felszámításra került, míg az amortizációs díj a műszaki tárgy fedezetű zálogkölcön esetében került felszámításra.

Előzőekre tekintettel az MNB megállapította, hogy a Pénzügyi vállalkozás a Vizsgálati időszakban a THM mértékének meghatározása során 320.706 ügylet esetében nem vette figyelembe a zálogosítási díjat, míg 176.454 esetben az amortizációs díjat. Tekintettel arra, hogy a műszaki tárgy fedezetű zálogügylet esetében a Pénzügyi vállalkozás mind a felszámított zálogosítási díjat, mind a felszámított amortizációs díjat figyelmen kívül hagyta a THM mértékének számítása során, a Pénzügyi vállalkozás a Vizsgálati időszakban összesen 320.706 zálogügylet esetében a THM rendelet előírásától eltérően határozta meg a THM mértékét.

Az MNB megállapította továbbá, hogy a Pénzügyi vállalkozás a Vizsgálati időszakban kötött valamennyi zálogügylete esetében a THM mértékét a THM rendelet 1. melléklete szerinti képlettől (**Képlet**) eltérően, a lineáris kamatszámítás módszerével határozta meg.

A THM rendelet 5. § (1) bekezdése értelmében a THM mértékét a Képlet alkalmazásával kell meghatározni, a Képlet szerinti számítási módtól való eltérést – a Vizsgálati időszakban hatályos – THM rendelet nem engedett.

Az MNB megállapította, hogy a Pénzügyi vállalkozás által alkalmazott, a THM számítására vonatkozó módszertan (lineáris kamatszámítás) minden ügylet esetében alacsonyabb THM mérték meghatározását eredményezte, mint a Képlet alkalmazásával meghatározott THM mértéke.

II.2. A THM maximum betartása

A Nyilatkozat³ mellékleteként az MNB rendelkezésére bocsátott dokumentum szerint a Pénzügyi vállalkozás a teljes Vizsgálati időszakban az alábbiak szerint határozta meg a THM mértékét: Hirdetmény szerinti napi kamat*365/100.

II.2.1. 90 napos futamidejű, ékszer fedezetű zálogkölcönök

A Pénzügyi vállalkozás 3 zálogfiókjában nyújtott 90 napos futamidejű, ékszer fedezetű zálogkölcönöket.

II.2.1.1. Baja, Kossuth Lajos utca 17. és Kiskunhalas, Kossuth Lajos utca 13. szám alatti fiókok

A zálogfiókok 2014. március 1. napjától tettek közzé Hirdetményeket az alábbiak szerint:

Baja, Kossuth Lajos utca 17. és Kiskunhalas, Kossuth Lajos utca 13. Időszak	Kondíciók
2013. január 1 - 2013. június 30.	-
2013. július 1 - 2013. december 31.	
2014. január 1 - 2014. június 30.*	kamat: napi 0,05% egyéb díj: 100 Ft/zálogszerződés (késedelmi díj napi 0,05%)
2014. július 1 - 2014. december 31.	
2015. január 1 - 2015. június 30.	
2015. július 1 - 2015. augusztus 25.	

* 2014. március 1. napjától

Az MNB a zálogfiókok által alkalmazott kondíciók alapján, a THM rendelet előírásai szerinti THM számítással megállapította azokat a kölcsönösszegeket, amelyeknél alacsonyabb kölcsönösszeg igénybe vétele esetén a kölcsönösszegre számított THM mértéke meghaladta az érintett naptári félévben érvényes THM maximum értékét (Szélsőérték).

Időszak	THM maximum mértéke az időszakban a jogszabály alapján	Szélsőérték (Ft)	Az adott időszakban nyújtott zálogkölcsönök száma	Az adott időszakban Szélsőérték összegét el nem érő összegű zálogkölcsönök száma	Szélsőérték összegét el nem érő összegű zálogkölcsönök aránya az adott időszakban nyújtott zálogkölcsönökhöz viszonyítva
2013. január 1 - 2013. június 30.	45%	-	-	-	-
2013. július 1 - 2013. december 31.	43,50%	-	-	-	-
2014. január 1 - 2014. június 30.*	42,20%	2.189	1.728	136	7,87%
2014. július 1 - 2014. december 31.	41,40%	2.264	3.840	248	6,46%
2015. január 1 - 2015. június 30.	41,10%	2.293	4.448	234	5,26%
2015. július 1 - 2015. augusztus 25.	40,65%	2.339	1.399	62	4,43%

* 2014. március 1. napjától

Az MNB a fenti táblázat alapján megállapította, hogy a Pénzügyi vállalkozás azokban az esetekben, ahol a zálogkölcsön összege nem érte el az adott időszakhoz tartozó Szélsőérték összegét, az adott időszakban érvényes THM maximum mérték feletti mértékkel nyújtott zálogkölcsönt a fogyasztóknak.

II.2.1.2. Kiskunhalas, Arany János utca 15. szám alatti zálogfiók

A zálogfiókban a Vizsgálati időszakban az alábbi – a THM megállapítása szempontjából releváns – kondíciókkal nyújtott zálogkölcsönt a Pénzügyi vállalkozás:

Kiskunhalas, Arany János utca 15. Időszak	Kondíciók
2013. január 1 - 2013. június 30.	Kamat: napi 0,10%
2013. július 1 - 2013. december 31.	
2014. január 1 - 2014. június 30.	kamat: napi 0,10% egyéb díj: 100 Ft/zálogszerződés
2014. július 1 - 2014. december 31.	
2015. január 1 - 2015. június 30.	
2015. július 1 - 2015. augusztus 25.	

Az MNB az N-FH-I-2113/2015. számú végzésében (Végzés) szűrőpróbaszerűen kiválasztotta a Vizsgálati időszakban a zálogfiókban nyújtott alábbi zálogkölcsönöket: 2013. I. félév, 93.270 sorsszám, 25.000 Ft-os

kölcsönösszeg; 2013. II. félév, 96.455 sorszám, 13.370 Ft-os kölcsönösszeg és 2015. I. félév, 103.401 sorszám, 4.700 Ft-os kölcsönösszeg.

Az MNB megállapította, hogy a Pénzügyi vállalkozás a 93.270 sorszámú és a 96.455 sorszámú zálogkölcsön esetében a THM maximum mértéket nem meghaladó THM mértékkel (41,84%) nyújtott zálogkölcsönt. A 103.401 sorszámú zálogkölcsön esetében a THM rendelet szerint számított THM mérték 53,4%, szemben a 2015. I. félévében érvényes 41,10%-os THM maximum mértékkel, azaz a 103.401 sorszámú zálogkölcsön esetében a Pénzügyi vállalkozás az adott időszakban érvényes THM maximum mértékét 12,3%-kal meghaladó THM mértékkel nyújtott zálogkölcsönt.

Az MNB a zálogfiók által alkalmazott kondíciók alapján, a THM rendelet előírásai szerinti THM számítással megállapította az egyes időszakokhoz tartozó Szélsőértékek összegét, melyeket az alábbi táblázat tartalmaz.

Időszak	THM maximum mértéke az időszakban a jogszabály alapján	Szélsőérték (Ft)	Az adott időszakban nyújtott zálogkölcsönök száma	THM maximum feletti mértékkel kötött zálogügyletek darabszáma	THM maximum feletti mértékkel kötött zálogkölcsönök aránya az adott időszakban nyújtott zálogkölcsönökhöz viszonyítva
2013. január 1 - 2013. június 30.	45%	-	5.511	-	0%
2013. július 1 - 2013. december 31.	43,50%	-	4.897	-	0%
2014. január 1 - 2014. június 30.	42,20%	143.000	4.787	4.624	96,59%
2014. július 1 - 2014. december 31.	41,40%	minden hitelösszeg	4.484	4.484	100%
2015. január 1 - 2015. június 30.	41,10%	minden hitelösszeg	4.402	4.402	100%
2015. július 1 - 2015. augusztus 25.	40,65%	minden hitelösszeg	1.362	1.362	100%

Az MNB a 2013. január 1. napjától 2013. december 31. napjáig érvényes Hirdetmények alapján megállapította, hogy a Pénzügyi vállalkozás 2013. I. és II. félévében valamennyi zálogkölcsön esetében a THM maximum mérték alatti THM mértékkel nyújtott zálogkölcsönt a fogyasztóknak, így ezen időszak vonatkozásában az MNB megállapítást nem tett.

Az MNB a fenti táblázat alapján megállapította, hogy a Pénzügyi vállalkozás azokban az esetekben, ahol a 2014. I. félévében nyújtott zálogkölcsönök összege nem érte el az időszakhoz tartozó Szélsőérték összegét (143.000 Ft), az érintett időszakban érvényes THM maximum mérték feletti értékkel nyújtott zálogkölcsönt a fogyasztóknak.

Az MNB megállapította továbbá, hogy 2014. II. félévében, 2015. I. félévében és 2015. II. félévének Vizsgálati időszakra eső részében a Pénzügyi vállalkozás által az adott naptári félévekben nyújtott legmagasabb hitelösszegekhez tartozó THM mértékek meghaladták az adott időszakokban érvényes THM maximum mértékeket, így a Pénzügyi vállalkozás a hivatkozott időszakokban kötött valamennyi zálogügylet esetében a THM maximum mértékét meghaladó THM mértékkel nyújtott kölcsönt a fogyasztóknak.

II.2.2. 60 napos futamidejű, ékszer fedezetű zálogkölcsönök

A Pénzügyi vállalkozás a Vizsgálati időszakban 9 zálogfiókjában nyújtott 60 napos futamidejű, ékszer fedezetű zálogkölcsönöket. A 9 zálogfiók közül 8 zálogfiókban a zálogkölcsönök kondíciói az azonos időszakokban megegyezők voltak. A móri fiókban a napi kamat összege kedvezőbb mértékben került meghatározásra, illetve az egyéb díj nem került felszámításra.

II.2.2.1. Bácsalmás, Rákóczi utca 37., Baja, Uszály utca 5., Cegléd, Csolnak utca 5., Dabas, Kossuth utca 31., Kunszentmiklós, Szász K. utca 3., Lajosmizse, Petőfi utca 54., Nagykőrös, Barcsai utca 4. és Szentes, Klauzál utca 9/A. szám alatti zálogfiók

Az alábbi táblázat tartalmazza a zálogfiókok által az egyes időszakokban alkalmazott – a THM megállapítása szempontjából releváns – kondíciók mértékeit:

Időszak	Kondíciók
2013. január 1 - 2013. június 30.	kamat: napi 0,122% egyéb díj: 100 Ft/zálogszerződés
2013. július 1 - 2013. december 31.	kamat: napi 0,118% egyéb díj: 100 Ft/zálogszerződés
2014. január 1 - 2014. június 30.	kamat: napi 0,115% egyéb díj: 100 Ft/zálogszerződés
2014. július 1 - 2014. december 31.	kamat: napi 0,113%
2015. január 1 - 2015. június 30.	egyéb díj: 100 Ft/zálogszerződés
2015. július 1 - 2015. augusztus 25.	kamat: napi 0,11% egyéb díj: 100 Ft/zálogszerződés

Az MNB a Végzésben a 60 napos futamidejű, ékszer fedezetű, a fent nevezett zálogfiókokban nyújtott zálogkölcsönök közül az alábbiakat választotta ki:

Időszak	Zálogfiók	Sorszám	Kölcsön összege	THM mértéke a THM rendelet szerinti számítás alapján	THM maximum mértéke az adott időszakban
2013. január 1 - 2013. június 30.	Kunszentmiklós	28.091	116.000	54,44%	45%
2013. július 1 - 2013. december 31.	Baja, Uszály utca	39.920	5.000	69,67%	43,50%
	Szentes	52.955	43.885	53,58%	
2014. január 1 - 2014. június 30.	Cegléd	80.030	8.000	61,06%	42,20%
	Bácsalmás	22.005	4.400	70,55%	
2014. július 1 - 2014. december 31.	Dabas	62.200	20.500	53,23%	41,40%
	Lajosmizse	48.888	26.000	52,34%	
2015. január 1 - 2015. június 30.	Nagykőrös	89.553	10.000	57,74%	41,10%
	Szentes	57.446	9.000	58,73%	
2015. július 1 - 2015. augusztus 25.	Bácsalmás	23.233	24.000	51,06%	40,65%
	Szentes	58.800	4.200	68,74%	

Az MNB megállapította, hogy a Végzésben szűrőpróbaszerűen kiválasztott, fenti táblázatban szereplő zálogjegyek esetében a THM mértéke minden esetben meghaladta az adott időszakban érvényes THM maximum mértékét.

Az MNB a zálogfiókok által alkalmazott kondíciók alapján, a THM rendelet előírásai szerinti THM számítással megállapította, hogy a Vizsgálati időszakban a Pénzügyi vállalkozás által az adott naptári félévekben nyújtott legmagasabb hitelösszegekhez tartozó THM mértékek minden esetben meghaladták az adott időszakban érvényes THM maximum mértékeket, így a Pénzügyi vállalkozás a Vizsgálati időszakban kötött valamennyi zálogügylet esetében a THM maximum mértékét meghaladó THM mértékkel nyújtott kölcsönt a fogyasztóknak. Az alábbi táblázat tartalmazza a 60 napos futamidejű, ékszer fedezetű, THM maximum mérték feletti THM mértékkel kötött zálogügyletek darabszámait – a móri fiók kivételével – naptári félévenkénti bontásban.

Időszak	THM maximum mértéke az időszakban a jogszabály alapján	Szélsőérték	Az adott időszakban nyújtott zálogkölcsönök száma	THM maximum feletti mértékkel kötött zálogügyletek darabszáma	THM maximum feletti mértékkel kötött zálogkölcsönök aránya az adott időszakban nyújtott zálogkölcsönökhöz viszonyítva
2013. január 1 - 2013. június 30.	45%	minden hitelösszeg	22.535	22.535	100%
2013. július 1 - 2013. december 31.	43,50%	minden hitelösszeg	20.859	20.859	100%
2014. január 1 - 2014. június 30.	42,20%	minden hitelösszeg	20.445	20.445	100%
2014. július 1 - 2014. december 31.	41,40%	minden hitelösszeg	19.644	19.644	100%
2015. január 1 - 2015. június 30.	41,10%	minden hitelösszeg	19.192	19.192	100%
2015. július 1 - 2015. augusztus 25.	40,65%	minden hitelösszeg	5.625	5.625	100%

II.2.2.2. Mór, Rákóczi utca 16. szám alatti zálogfiók

A móri fiók a Vizsgálati időszakban a futamidő alatt napi 0,10%-os kamatot alkalmazott, egyéb díj nem került felszámításra.

A MNB a Végzésben szűrőpróbaszerűen kiválasztott, móri zálogfiókban 2013. I. félévében nyújtott, 120. sorszámu, 34.000 Ft összegű zálogkölcsön esetében megállapította, hogy az adott ügyletre irányadó, THM rendelet szerint számított THM mértéke 42,54% volt (adott időszakban érvényes THM maximum értéke 45%).

Az MNB a móri zálogfiók által alkalmazott kondíciók alapján, a THM rendelet előírásai szerinti THM számítással megállapította az egyes időszakokhoz tartozó Szélsőértékek összegét, melyeket az alábbi táblázat tartalmaz.

Időszak	THM maximum értéke az időszakban a jogszabály alapján	Szélsőérték	Az adott időszakban nyújtott zálogkölcsönök száma	THM maximum feletti értékkel kötött zálogügyletek darabszáma	THM maximum feletti értékkel kötött zálogkölcsönök aránya az adott időszakban nyújtott zálogkölcsönökhöz viszonyítva
2013. január 1 - 2013. június 30.	45%	-	316	-	0%
2013. július 1 - 2013. december 31.	43,50%	-	487	-	0%
2014. január 1 - 2014. június 30.	42,20%	minden hitelösszeg	450	450	100%
2014. július 1 - 2014. december 31.	41,40%	minden hitelösszeg	564	564	100%
2015. január 1 - 2015. június 30.	41,10%	minden hitelösszeg	573	573	100%
2015. július 1 - 2015. augusztus 25.	40,65%	minden hitelösszeg	164	164	100%

Az MNB a 2013. január 1. napjától 2013. december 31. napjáig érvényes Hirdetmények alapján megállapította, hogy a Pénzügyi vállalkozás 2013. I. és II. félévében valamennyi zálogkölcsön esetében a THM maximum mérték alatti THM mértékkel nyújtott zálogkölcsönt a fogyasztóknak, így ezen időszak vonatkozásában az MNB megállapítást nem tett.

Az MNB megállapította továbbá, hogy 2014. I. félévében, 2014. II. félévében, 2015. I. félévében és 2015. II. félévének Vizsgálati időszakba eső részében a Pénzügyi vállalkozás által az adott naptári félévekben nyújtott legmagasabb hitelösszegekhez tartozó THM mértékek meghaladták az adott időszakban érvényes THM

maximum mértékeket, így a Pénzügyi vállalkozás a Vizsgálati időszakban kötött valamennyi zálogügylet esetében a THM maximum mértékét meghaladó THM mértékkel nyújtott kölcsönt a fogyasztóknak.

II.2.3. 30 napos futamidejű, műszaki tárgy fedezetű zálogkölcsönök

A Pénzügyi vállalkozás a Vizsgálati időszakban 10 zálogfiókjában nyújtott 30 napos futamidejű, műszaki tárgy fedezetű zálogkölcsönöket. A zálogkölcsönök kondíciói az azonos időszakokban valamennyi fiókban azonosak voltak.

Az alábbi táblázat tartalmazza a zálogfiókok által az egyes időszakokban alkalmazott – a THM megállapítása szempontjából releváns – kondíciók mértékeit:

Időszak	Kondíciók
2013. január 1 - 2013. június 30.	kamat: napi 0,122% egyéb díj: 100 Ft/zálogszerződés amortizációs díj: 0,50%
2013. július 1 - 2013. december 31.	kamat: napi 0,118% egyéb díj: 100 Ft/zálogszerződés amortizációs díj: 0,50%
2014. január 1 - 2014. június 30.	kamat: napi 0,115% egyéb díj: 100 Ft/zálogszerződés amortizációs díj: 0,50%
2014. július 1 - 2014. december 31.	kamat: napi 0,113% egyéb díj: 100 Ft/zálogszerződés amortizációs díj: 0,50%
2015. január 1 - 2015. június 30.	
2015. július 1 - 2015. augusztus 25.	kamat: napi 0,11% egyéb díj: 100 Ft/zálogszerződés amortizációs díj: 0,50%

Az MNB megállapította, hogy az amortizációs díj mértéke a teljes Vizsgálati időszakban napi 0,50%-ban került meghatározásra, azaz annak mértéke a teljes Vizsgálati időszakban a napi kamat mértékének négyszeresét is meghaladta.

Az MNB a Végzésben a 30 napos futamidejű, műszaki tárgy fedezetű, a fent nevezett zálogfiókokban nyújtott zálogkölcsönök közül az alábbiakat választotta ki:

Időszak	Zálogfiók	Sorszám	Kölcsön összege	THM értéke	THM maximum értéke az adott időszakban
2013. január 1 - 2013. június 30.	Cegléd	54.786	20.000	743,83%	45%
	Lajosmizse	44.236	4.000	933,25%	
2013. július 1 - 2013. december 31.	Bácsalmás	25.000	2.000	1209,16%	43,50%
	Kunszentmiklós	10.999	1.000	2021,45%	
2014. január 1 - 2014. június 30.	Dabas	40.455	TÖRÖLT TÉTEL	-	42,20%
	Nagykőrös	49.211	5.000	861,94%	
2014. július 1 - 2014. december 31.	Baja, Uszály utca	25.750	3.000	993,24%	41,40%
	Kiskunhalas, Arany J. utca	60.000	500	5109,24%	
2015. január 1 - 2015. június 30.	Lajosmizse	57.025	2.500	1068,36%	41,10%
	Szentes	37.500	3.000	993,24%	
2015. július 1 - 2015. augusztus 25.	Cegléd	84.088	5.000	847,47%	40,65%
	Mór	4.955	1.000	1973,76%	

Az MNB a zálogfiókok által alkalmazott – a THM számítása szempontjából releváns – kondíciók alapján megállapította, hogy a Pénzügyi vállalkozás a 30 napos, műszaki tárgy fedezetű zálogkölcsönök esetében a Vizsgálati időszakban valamennyi, azaz 176.454 zálogkölcsönt az adott időszakokban érvényes THM maximum mérték feletti értékkel nyújtott a fogyasztóknak.

II.2. Jogi minősítés

A 2013. december 31. napjáig hatályos régi Hpt. 199. § (2) és (3) bekezdései szerint:

„(2) Hitelkártya-szerződéshez vagy fizetési számlához kapcsolódó, vagy a mindennapi élet felszerelési tárgyainak, tartós fogyasztási cikkeinek (ide nem értve a gépjárművet) megvásárlásához, szolgáltatások igénybevételéhez nyújtott kölcsönre, valamint a kézizálog fedezete mellett nyújtott kölcsönre vonatkozó teljes hiteldíj mutató nem haladhatja meg a jegybanki alapkamat 39 százalékponttal növelt mértékét.

(3) E § alkalmazásában az érintett naptári félévet megelőző hónap első napján érvényes jegybanki alapkamat irányadó az adott naptári félév teljes idejére.”

A 2014. január 1. napjától 2015. január 31. napjáig hatályos új Hpt. 265. § (2) és (3) bekezdései szerint:

„(2) Hitelkártya-szerződéshez vagy fizetési számlához kapcsolódó, vagy a mindennapi élet felszerelési tárgyainak, tartós fogyasztási cikkeinek (ide nem értve a gépjárművet) megvásárlásához, szolgáltatások igénybevételéhez nyújtott kölcsönre, valamint a kézizálog fedezete mellett nyújtott kölcsönre vonatkozó teljes hiteldíj mutató nem haladhatja meg a jegybanki alapkamat 39 százalékponttal növelt mértékét.

(3) E § alkalmazásában az érintett naptári félévet megelőző hónap első napján érvényes jegybanki alapkamat irányadó az adott naptári félév teljes idejére.”

Az Fnyht. 2015. február 1. napjától hatályos 17/A. § (2) és (4) bekezdései szerint:

„ (2) Hitelkártya-szerződéshez vagy fizetési számlához kapcsolódó, továbbá kézizálog fedezete mellett nyújtott hitelek esetében a teljes hiteldíj mutató nem haladhatja meg a jegybanki alapkamat 39 százalékponttal növelt mértékét.

(...)

(4) E § alkalmazásában az érintett naptári félévet megelőző hónap első napján érvényes jegybanki alapkamat irányadó az adott naptári félév teljes időtartamára.”

A THM rendelet 2013. január 1. napja és 2016. március 20. napja között hatályos 3. § (1) és (3) bekezdései szerint:

„(1) A teljes hiteldíj mutató (a továbbiakban: THM) számításánál figyelembe kell venni a fogyasztó által a hitelszerződés és a lízingszerződés (a továbbiakban együtt: hitelszerződés) kapcsán fizetendő összes díjat (ideértve a kamatot, díjat, jutalékot, költséget és adót), valamint a hitelhez kapcsolódó járulékos szolgáltatások költségeit, ha a hitelező vagy a lízingbe adó (a továbbiakban együtt: hitelező) számára ismertek, továbbá a szolgáltatás igénybevételét a hitelszerződés megkötéséhez vagy ajánlat szerinti megkötéséhez a hitelező előírja, ideértve különösen

a) a fogyasztó által felajánlott fedezet értébecslésének díját,

b) építésnél a helyszíni szemle díját,

c) a számlavezetés és a készpénz-helyettesítő fizetési eszköz használatának költségeit és a fizetési műveletekkel kapcsolatos egyéb költségeket a (3) bekezdés f) pontjában foglalt kivétellel,

d) a hitelközvetítőnek fizetendő díjat,

e) az ingatlan-nyilvántartási eljárás díját, valamint

f) a biztosítás és garancia díját a 7. § (2) bekezdésben foglalt kivétellel.

(...)

(3) A THM számításánál nem vehető figyelembe:

a) a prolongálás (futamidő hosszabbítás) költsége,

b) a késedelmi kamat,

c) egyéb olyan fizetési kötelezettség, amely a hitelszerződésben vállalt kötelezettség nem teljesítéséből származik,

d) a közjegyzői díj,

e) kereskedelmi kölcsön vagy kapcsolt hitelszerződés esetén a fogyasztó által a termékek vagy szolgáltatások megvételéért fizetett - a vételáron felüli - díj függetlenül attól, hogy készpénzzel vagy hitelből fizeti, valamint

f) a számlavezetés és a készpénz-helyettesítő fizetési eszköz használatának költségei és a fizetési műveletekkel kapcsolatos egyéb költségek, ha a számla fenntartását a hitelező nem írja elő az adott hitelszerződéshez és költségeit a fogyasztóval kötött hitelszerződésben egyértelműen és külön feltüntették.”

A THM rendelet 5. § (1) bekezdése szerint:

„A THM értékének meghatározására az 1. melléklet szerinti képletet kell alkalmazni.”

Az MNB megállapította, hogy a Pénzügyi vállalkozás azon esetekben, ahol zálogosítási díjat, illetve amortizációs díjat számított fel a zálogkölcson nyújtása során, és ezen értékeket a THM mértékeinek meghatározása során nem vette figyelembe, a zálogosítási díj tekintetében 320.706 esetben, míg az amortizációs díj tekintetében 176.454 esetben, azaz mindösszesen 320.706 zálogügylet esetében nem a THM rendelet előírásainak megfelelően határozta meg a THM mértékét és ezzel megsértette a THM rendelet 3. § (1) bekezdésében foglalt jogszabályi rendelkezést.

Az MNB megállapította, hogy a Pénzügyi vállalkozás azzal, hogy a Vizsgálati időszakban kötött valamennyi, azaz mindösszesen 323.182 zálogügylet esetében a THM mértékét a Képlet által előírt módszertantól eltérő módon határozta meg, megsértette a THM rendelet 5. § (1) bekezdésében foglalt jogszabályi rendelkezést.

Az MNB megállapította továbbá, hogy a Pénzügyi vállalkozás azzal, hogy a Baja, Kossuth Lajos utca 17. és Kiskunhalas, Kossuth Lajos utca 13. szám alatti fiókokban 2014. március 1. napjától 2014. június 30. napjáig 136 esetben, 2014. július 1. napjától 2014. december 31. napjáig 248 esetben, 2015. január 1. napjától 2015. június 30. napjáig 234 esetben, míg 2015. július 1. napjától 2015. augusztus 25. napjáig 62 esetben, azaz mindösszesen 680 esetben a THM maximum mértékét meghaladó THM mértékkel nyújtott zálogkölcson, 2014. január 1. napja és 2015. január 31. napja közötti időszakban megsértette az új Hpt. 265. § (2) bekezdésében és a 2015. február 1. napja és 2015. augusztus 25. napja közötti időszakban az Fnyht. 17/A. § (2) bekezdésében foglalt jogszabályi rendelkezéseket.

Az MNB a fentiek alapján megállapította, hogy a Pénzügyi vállalkozás azzal, hogy a Kiskunhalas, Arany János utca 15. szám alatti zálogfiókban 2014. január 1. napjától 2014. június 30. napjáig 4.624 esetben, 2014. július 1. napjától 2014. december 31. napjáig 4.484 esetben, 2015. január 1. napjától 2015. június 30. napjáig 4.402 esetben, míg 2015. július 1. napjától 2015. augusztus 25. napjáig 1.362 esetben, azaz mindösszesen 14.872 esetben a THM maximum mértékét meghaladó THM mértékkel nyújtott zálogkölcson, a 2014. január 1. napja és 2015. január 31. napja közötti időszakban megsértette az új Hpt. 265. § (2) bekezdésében és 2015. február 1. napja és 2015. augusztus 25. napja közötti időszakban az Fnyht. 17/A. § (2) bekezdésében foglalt jogszabályi rendelkezést.

Az MNB megállapította, hogy a Pénzügyi vállalkozás azzal, hogy a Bácsalmás, Rákóczi utca 37., Baja, Uszály utca 5., Cegléd, Csolnak utca 5., Dabas, Kossuth utca 31., Kunszentmiklós, Szász K. utca 3., Lajosmizse, Petőfi utca 54., Nagykőrös, Barcsai utca 4. és Szentes, Klauzál utca 9/A. szám alatti zálogfiókban 2013. január 1. napjától és 2013. június 30. napjáig 22.535 esetben, 2013. július 1. napjától 2013. december 31. napjáig 20.859 esetben, 2014. január 1. napjától 2014. június 30. napjáig 20.445 esetben, 2014. július 1. napjától 2014. december 31. napjáig 19.644 esetben, 2015. január 1. napjától 2015. június 30. napjáig 19.192 esetben, míg 2015. július 1. napjától 2015. augusztus 25. napjáig 5.625 esetben, azaz mindösszesen 108.300 esetben a THM maximum mértékét meghaladó THM mértékkel nyújtott zálogkölcson, a 2013. január 1. napjától 2013. december 31. napjáig tartó időszakban megsértette a régi Hpt. 199. § (2) bekezdésében, 2014. január 1. napja és 2015. január 31. napja között az új Hpt. 265. § (2) bekezdésében és 2015. február 1. napja és 2015. augusztus 25. napja között az Fnyht. 17/A. § (2) bekezdésében foglalt jogszabályi rendelkezéseket.

Az MNB megállapította, hogy a Pénzügyi vállalkozás azzal, hogy a Mór, Rákóczi utca 16. szám alatti zálogfiókjában 2014. január 1. napjától 2014. június 30. napjáig 450 esetben, 2014. július 1. napjától 2014. december 31. napjáig 564 esetben, 2015. január 1. napjától 2015. június 30. napjáig 573 esetben, míg 2015. július 1. napjától 2015. augusztus 25. napjáig 164 esetben, azaz mindösszesen 1.751 esetben a THM maximum mértékét meghaladó THM mértékkel nyújtott zálogkölcson, a 2014. január 1. napja és 2015. január 31. napja közötti időszakban megsértette az új Hpt. 265. § (2) bekezdésében és 2015. február 1. napja és 2015. augusztus 25. napja között az Fnyht. 17/A. § (2) bekezdésében foglalt jogszabályi rendelkezéseket.

Az MNB megállapította továbbá, hogy a Pénzügyi vállalkozás azzal a magatartásával, hogy a Vizsgálati időszakban valamennyi 30 napos futamidejű, műszaki tárgy fedezetű zálogkölcson esetében, azaz összesen 176.454 esetben, a THM maximum mértékét meghaladó THM mértékkel kötött szerződést a fogyasztókkal,

2013. január 1. napja és 2013. december 31. napja között megsértette a régi Hpt. 199. § (2) bekezdésében, 2014. január 1. napja és 2015. január 31. napja között az új Hpt. 265. § (2) bekezdésében és 2015. február 1. napja és 2015. augusztus 25. napja között az Fnyht. 17/A. § (2) bekezdésében foglalt jogszabályi rendelkezést.

II.3. Észrevételek és azok értékelése

A Pénzügyi vállalkozás az Észrevételekben előadta, hogy a Jelentésben, illetve a Módosított jelentésben foglalt megállapításokkal nem ért egyet. A Pénzügyi vállalkozás előadta, hogy tekintettel arra, hogy a THM maximum vonatkozásában tett megállapítások a THM mértékének számítása kapcsán tett megállapításokon alapulnak, elsősorban a THM mértékének számítása vonatkozásában kíván észrevételeket tenni.

A Pénzügyi vállalkozás előadta, hogy álláspontja szerint a zálogosítási díj (egyéb díj) és az amortizációs díj a hitelhez kapcsolódó járulékos szolgáltatások költségei, amelyek a hitelező számára részben vagy teljes körűen nem ismertek és nem az üzletmenet során felmerülő költségek.

Ennek alátámasztására a Pénzügyi vállalkozás a bírói gyakorlatra (1-H-GJ-2015-13. sz. Fővárosi Törvényszék határozata gazdasági ügyben) hivatkozott, mely kimondja, hogy: *„Amennyiben ezen járulékos szolgáltatások (vagyonbiztosítás, gépjármű állapotfelmérés, átírási ügyintézési költség) pontos ellenértéke a teljes hiteldíj mutató számításának időpontjában nem ismert, ezen díjak értelemszerűen nem kerülnek a teljes hiteldíj mutató számításánál figyelembevételre és ezen díjakat az Adós a törlesztő részletek összege mellett köteles megfizetni.”*

A Pénzügyi vállalkozás előadta, hogy a járulékos szolgáltatás fogalma teljes körűen nem került megfogalmazásra a THM rendeletben, így az általános fogalmi meghatározásra és a bírói gyakorlatra kell hagyatkozni. A fentiekből és az általános fogalmi meghatározásból (és példálózó felsorolásból) az a következtetés vonható le, hogy a járulékos szolgáltatás fogalmi meghatározása a kézzizálog hitelezés esetében egyedileg meghatározandó fogalom. Tekintettel arra, hogy a járulékos szolgáltatások fogalma kötelező erővel nincs megfogalmazva, a Pénzügyi vállalkozás álláspontja szerint nem követett el jogszabálysértést azzal, hogy a (egyébként valóban járulékos) szolgáltatás díját nem tüntette fel a THM mértékében.

A Pénzügyi vállalkozás előadta továbbá, hogy a záloghitelezés során mind jogi, mind műszaki értelemben véve rendkívül sok a bizonytalansági tényező, minden zálogtárgy esetében egyedileg kellene meghatározni az előre látható költségelemeket, amely a hétköznapi üzletben nem megoldható, a futamidőben teljesítő és a nem teljesítő ügyfelek egymáshoz viszonyított aránya előre nem látható. A fentiekben hivatkozott bizonytalansági tényezőkhöz kívül ezek a bizonytalansági tényezők kifejezetten a zálogtárgyhoz kötődnek, e körben kell megemlíteni az amortizáció fogalmát, amely a befektetett javak elhasználódásának, műszaki-gazdasági avulásának pénzben kifejezett értéke, amely megnyilvánulhat az értékcsökkenésben, elhasználódásban, kopásban stb.

A Pénzügyi vállalkozás előadta, hogy magas a ki nem váltott zálogtárgyak aránya (10-15%), azonban ezeknél az ügyfeleknél a THM gyakorlatilag 0%, mert megtérülés nincsen ezekből az ügyletekből. Ezen ügyletekből eredő költségek gyakran semmilyen módon nem térülnek meg, a költségek fogyasztókra való áthárítása során e szempontot is figyelembe kell venni, mert a Pénzügyi vállalkozás előtt nem ismert, hogy az adott zálogtárgyat ki fogják-e váltani vagy kiváltás hiányában értékesíthető-e.

A Pénzügyi vállalkozás előadta továbbá, hogy az érintett darabszám jelentősen alacsonyabb, mint a megállapításban szerepeltetett darabszám, tekintettel arra, hogy olyan ügyleteket is tartalmaz, amelyek hosszabbított ügyletek (hosszabbításért díj nem került felszámításra), továbbá tartalmazza azon eseteket is, amikor a zálogtárgy a futamidő vége előtt kiváltásra került. Ezen szerződések esetében a vitatott tételekkel számolva sem éri el a THM a THM maximum mértékét, ugyanis a THM a teljes futamidőre kerül meghatározásra.

A Pénzügyi vállalkozás álláspontja szerint a speciális hiteltermék miatt szerződésszerű teljesítésnek minősül az is, ha az ügyfél a zálogtárgyat jóval a futamidő előtt váltja ki, a teljes futamidőre kiszámított THM szabályait ezen rövid futamidejű szerződések vonatkozásában nem lehet alkalmazni, hiszen időarányosan a THM maximumot ezen esetekben soha nem éri el.

A Pénzügyi vállalkozás előadta, hogy a szerződések során más költségeket nem számít fel, bár megtehetné, a szerződések ténylegesen túlnyomó részben nem érik el a THM maximumot.

A Pénzügyi vállalkozás az Észrevételekben előadta, hogy a műszaki zálogtárgyakat a Pénzügyi vállalkozás „gyors állapotfelmérés”-t követően veszi zálogba, azonban a Pénzügyi vállalkozás munkavállalói nem rendelkeznek megfelelő képzettséggel ahhoz, hogy a zálogtárgy megfelelő állapotban van-e. A műszaki tárgyak gyakran a tárolás során is meghibásodnak, így ezen tárgyak esetében nem előrelátható, hogy ki nem váltás esetén értékesíthetőek-e, így a megtérülés érdekében ezen járulékos szolgáltatások értékét a THM mértékén kívül érvényesítenie kell. Ezen költségek lehetnek műszaki szakértői díjak, a megfelelő szakemberek költségei és díjai.

Az Észrevételek szerint jelentős számú hatósági, bírósági, rendőrségi eljárással kell számolnia a Pénzügyi vállalkozásnak, amelynek költségei előre nem ismertek és egyetlen módja a költségek globális megtérülésének az, hogy a THM-en felüli megfizetését kéri. A Pénzügyi vállalkozás – talán egyedülállóan – jellemzően olyan kisösszegű záloghitelkezéssel is foglalkozik, amelyek esetében bizonyos ügyfélkörnek rajta kívül senki nem adna hitelt. A Pénzügyi vállalkozás kérte figyelembe venni, hogy amennyiben a kis összegű zálogkölcsonök rövid időn belül kiváltásra kerülnek, a Pénzügyi vállalkozás veszteséget termel.

A Pénzügyi vállalkozás előadta továbbá, hogy a THM rendelet nem tesz különbséget a különböző hiteltermékek, ezen belül a záloghitelkezés esetében a különböző zálogtárgyak között, de a Pénzügyi vállalkozás álláspontja szerint a THM rendelet értelmezése lehetőséget ad arra, hogy a különbözőségeknek megfelelően a jogszabályi kötelezettségeknek is meg tudjon felelni, ugyanakkor a vállalkozás is nyereséget tudjon termelni, alkalmazottakat tudjon felvenni és a központi költségvetésbe is be tudjon fizetni.

A Pénzügyi vállalkozás a THM nem jogszabályszerű megállapítása kapcsán előadta, hogy a zálogjegy mintákból is megállapítható az ügyfelektől a kiváltáskor elkérhető tényleges összegek „Napi költség a lejárat napjáig.” és „Napi költség a lejárat után.” forintban, naponta megadva szerepelnek. Ezek az ügyfelek számára követhető, előre kiszámolható és ellenőrizhető értékek, míg a THM %-os. mértékéből az ügyfél legtöbbször nem tudja kiszámolni a várható költséget. Az MNB rendelkezésére bocsátott, az MNB által szűrőpróbaszerűen kiválasztott sorszámú zálogjegyek kiváltási papírjaiból is megállapítható, hogy az ügyfelek nem a zálogházak által egyoldalúan meghatározott futamidő végén váltják ki a zálogtárgyaikat, a THM rendelet 4. § (1) bekezdése nem teljesül. Az ügyfelek a meghatározott THM-t nem is nézik a zálogházakban, mert a futamidő végére kiszámított THM megtévesztő.

A Pénzügyi vállalkozás a THM maximum megsértésével kapcsolatos megállapítás vonatkozásában észrevételezte, hogy amennyiben a vitatott díjak beszámításra kerülnek a THM mértékbe, a Pénzügyi vállalkozás által beküldött kiváltási papírokból is megállapítható, hogy az elkért díj a Jelentés megállapításával ellentétben nem éri el a THM maximumot.

A Pénzügyi vállalkozás a 60 napos futamidejű, szűrőpróbaszerűen kiválasztott 11 ügylettel kapcsolatban észrevételezte, hogy 3 ügylet esetében a zálogtárgy nem került kiváltásra, 5 ügylet hosszabbított és 3 késve, futamidő lejáta után kiváltott, késlelmi díjjal kifizetett tétel. A Pénzügyi vállalkozás egyetlen esetben lépte túl a THM maximumot.

A Pénzügyi vállalkozás a 30 napos futamidejű, szűrőpróbaszerűen kiválasztott ügyletekkel kapcsolatban észrevételezte, hogy 2 ügylet esetében kiváltásra került a zálogtárgy, 1 ügylet esetében nem került kiváltásra, 1 hosszabbított ügylet, 2 futamidő után késedelmi díjjal kiváltott (az eddigiek esetében THM maximum túllépés nem történt), többi 5 tételnél, melyek jellemzően kis hitelösszegű műszaki tételek, a hitel összege 500 Ft és 3.000 Ft közt van, ezekre a tételekre a THM maximum szerint 15-100 Ft díjat lehet kérni, mely a zálogjegy előállításának költségét sem fedezi. A THM maximum felett számolt összegek a következők: 75 Ft, 125 Ft, 175 Ft, 215 Ft és 385 Ft.

A THM maximum megsértésével kapcsolatos megállapításban szereplő számosságra vonatkozóan a Pénzügyi vállalkozás előadta, hogy az ügyfelek számos esetben a futamidő lejáta előtt kiváltják a zálogtárgyat az időarányos napi díj miatt, így az elszámolt díjak nem érik el a THM maximumot. A 30, 60 és 90 napos futamidő miatt a zálogjegyek hosszabbításra kerülnek, így több alkalommal is megállapításra kerül a THM maximum megsértése ugyanazon zálogtárgy vonatkozásában, pedig ténylegesen ugyanazon zálogkölcson futamidejének

folyamatos hosszabbításáról van szó, csak a zálogházi program kiváltásként és beadásként rögzíti a hosszabbítást. Az ügyfelek korlátlan alkalommal, díjmentesen élhetnek a hosszabbítás lehetőségével, így a futamidő többszörösére nőhet, mely a Szélsőérték számítás során nem került figyelembevételre. A ki nem váltott tételeknél az ügyfelek nem fizetnek semmilyen díjat, azonban ezen ügyletek is THM maximum felett nyújtott kölcsönnek vannak minősítve.

A Pénzügyi vállalkozás előadta, hogy a THM-be tartozó és a THM-en kívüli tételeket is nézve az ügyfelek igényeihez rugalmasan igazodó futamidő és időarányos díjtételek alkalmazásával a piaci átlagköltségeknél alacsonyabban nyújt záloghitelt az ügyfeleknek.

A Pénzügyi vállalkozás észrevételezte továbbá, hogy a THM rendelet 5. § (1) bekezdése szerinti Képletet az 5. § (2) bekezdésben meghatározottak alapján kell alkalmazni, így a THM számítással érintett terméknek is jelentősége van a THM meghatározásakor. A Pénzügyi vállalkozás álláspontja szerint a fentiekre tekintettel módja és lehetősége volt a kézizálog hitelezés jellegzetességeinek leginkább megfelelő lineáris kamatszámítás alkalmazására.

A Pénzügyi vállalkozás az Észrevételekben rögzítette, hogy a THM mértékének megállapításakor a Képletet kívánta alkalmazni, a THM mértékében lényegében a kamatot feltüntetve. A Pénzügyi vállalkozás érvei alátámasztására előadta, hogy az interneten is elérhető, kézizálog hitelezéssel foglalkozó pénzügyi vállalkozások is – a kézizálog hitelezés sajátosságainak megfelelő – lineáris kamatszámítás módszerét alkalmazzák.

A Pénzügyi vállalkozás előadta, hogy nem ért egyet azzal a megállapítással, hogy a Képlettől – annak belső tartalmát illetően – eltérni nem lehet, továbbá a Módosított jelentésből nem állapítható meg, hogy a Pénzügyi vállalkozás hogyan sértette meg a Képletet, csupán a lineáris kamatszámítás módszere került kifogásolásra, amely a Pénzügyi vállalkozás álláspontja szerint a Képlet alkalmazásán belül nem jogszabálysértő. A THM rendelet a Vizsgálati időszakban a Képlet alkalmazása vonatkozásában a kézizálog hitelekre speciális szabályokat nem tartalmazott, a lineáris kamatszámítás módszerét semmi nem tiltotta, így az alkalmazható volt.

A Pénzügyi vállalkozás az MNB azon megállapítása kapcsán, hogy a Pénzügyi vállalkozás által alkalmazott kamatszámítás alacsonyabb THM mértékét eredményezett, előadta, hogy a kamat kiszámítása során figyelemmel kell lenni a kamatnapokra, hiszen ez alapján számítható korrekt módon a kamat, illetve a THM mértéke. A Pénzügyi vállalkozás álláspontja szerint ügyfeleit nem károsította meg.

Az MNB a Pénzügyi vállalkozás azon észrevételével kapcsolatban, hogy az amortizációs díj és a zálogosítási díj járulékos szolgáltatások költségeinek minősülnek, a Módosított jelentésben kifejtett álláspontját fenntartja. A zálogosítási díj nem egy járulékos szolgáltatáshoz kapcsolódó díj, hanem a zálogszerződés megkötéséhez, a zálogjegy előállításához kapcsolódó díjtétel, illetve a Pénzügyi vállalkozásnál előre nem láthatóan felmerülő költségek (pl. zálogtárgy hatóság általi lefoglalása) fedezete, melynek megfizetésére a fogyasztó abban az esetben is köteles, ha a zálogtárgy kiváltása futamidőn belül megtörténik. A zálogosítási díjhoz hasonlóan az amortizációs díj sem járulékos szolgáltatáshoz kapcsolódó költségelem, hanem a műszaki tárgy fedezetű zálogkölcsön nyújtása során a Pénzügyi vállalkozásnál az üzletmenet során felmerülő költség, illetve a fogyasztó oldaláról egy, a műszaki tárgy fedezetű konstrukció igénybe vétele esetén kötelezően megfizetendő díjelem.

Az MNB a Pénzügyi vállalkozás által hivatkozott bírói döntésen alapuló észrevételét nem fogadja el, tekintettel arra, hogy az abban foglaltak a jelen ügyben nem bírnak relevanciával.

Az MNB a Pénzügyi vállalkozás ki nem váltott zálogtárgyakkal kapcsolatos észrevételét nem fogadja el, tekintettel arra, hogy a THM mértékének meghatározására az ügylet megkötésének pillanatában kerül sor, így annak időpontjában – a szerződésszerű teljesítést feltételezve – kerül a THM meghatározásra, melynek maximum mértékét a jogszabályok előírták. Az MNB megjegyezni kívánja továbbá, hogy a Pénzügyi vállalkozás által az ezen ügyletek esetében „felszámított” díjtételek is relevanciával bírhatnak, például abban az esetben, ha a zálogtárgy – kiváltás hiányában – kényszerértékesítésre kerül és a kényszerértékesítést követően a fogyasztó jelentkezik a zálogtárgyért. Ebben az esetben a Pénzügyi vállalkozásnak elszámolási kötelezettsége van a fogyasztóval, melynek során a vételárból levonásra kerül a kölcsön összege, a kölcsön után felszámított minden kamat, díj és költség, továbbá a Pénzügyi vállalkozás általi kényszerértékesítés során felmerült minden

egyéb költség. Abban az esetben azonban, ha a fogyasztó nem jelentkezik a zálogtárgyért, a fogyasztót esetlegesen vagyoni hátrány nem éri, ez azonban nem feltétele a jogszabálysértés megállapításának. A Pénzügyi vállalkozás azon érveléssel kapcsolatban, mely szerint ezen ügyleteknél a megtérülés nem biztosított, megjegyezzük, hogy a kényszerértékesítés fedezetet biztosíthat, amennyiben az ebből eredő bevétel nem elengedő, illetve a kényszerértékesítés nem eredményes, felveti annak a kérdését, hogy a Pénzügyi vállalkozás a „hitelbírálat” során megfelelően járt-e el, azonban ez a körülmény nem lehet befolyással a THM mértékének megállapítására és a THM maximum mértékére vonatkozó jogszabályi előírások betartására.

A záloghitelezés esetében a „hosszabbítás” nem egyenértékű a más hiteltípusoknál használatos prolongálás kifejezéssel, amely az eredeti szerződés futamidejének a meghosszabbítását jelenti. A kézizálog hitelezés területén „hosszabbítás”-nak nevezett eljárás valóban új zálogszerződés megkötésének minősül, tekintettel arra, hogy ebben az esetben a kölcsönösszegeken felüli, valamennyi esedékes kamat, díj, költség megfizetését követően a futamidő újraindul (amellett, hogy a fogyasztó nem kerül a zálogtárgy birtokába, illetve a Pénzügyi vállalkozás sem kapja kézhez a kölcsönösszeget). A THM meghatározására zálogügyletenként és nem zálogtárgyanként (fedezet) kerül sor, így helytálló, hogy a megállapításban szereplő ügyletek és a fedezetükként elfogadott zálogtárgyak száma nem azonos, mert az érintett zálogtárgyak száma a THM számítása és a THM maximum betartása szempontjából nem bír relevanciával.

Ahogy korábban is rögzítésre került, a THM mértéke a zálogügylet megkötésekor kerül kiszámításra, a THM rendelet értelmében számításakor azzal kell kalkulálni, hogy az ügylet a szerződés szerinti teljes futamidőn keresztül, a szerződésben foglaltak szerint kerül teljesítésre. A Pénzügyi vállalkozás által hivatkozott, a zálogtárgy futamidő előtti kiváltása a más hiteltípusok esetében történő végtörlesztéssel hasonlatos, azaz – ahogy a végtörlesztés – a zálogtárgy futamidő előtti kiváltása sem a fentiek szerinti teljesítés, tekintettel arra, hogy ezen esetekben a kölcsön futamideje a szerződésben rögzítetthez képest lerövidül.

Valamennyi pénzügyi intézménynek felelős hitelezést kell folytatnia, melynek része a – megtérülés lehetőségeinek, kockázatainak mérlegelését magában foglaló – hitelbírálat. Jelen esetben a zálogkölcsön fedezetét a zálogtárgy biztosítja, így a felelős „hitelbírálat” során a Pénzügyi vállalkozásnak figyelemmel kell lennie arra, hogy megfelelően kerüljön megállapításra a műszaki zálogtárgy becsértéke, a kihelyezett kölcsönösszeg a műszaki tárgy becsértékének 70%-át ne haladja meg (8/2012. PSZÁF ajánlás jelenlegi formájában csak a közvetítőként záloghitelt nyújtókra terjed ki, de a többi piaci szereplő számára is iránymutatásul szolgál). A megfelelő becsérték megállapítása műszaki zálogtárgy esetében is szakképzettséget igénylő feladat, így amennyiben a Pénzügyi vállalkozás nem rendelkezik a becsérték megállapításához megfelelő szakemberrel, az prudenciális aggályokat is felvet. A Pénzügyi vállalkozásnak a felelős hitelezés jegyében figyelemmel kell lennie a zálogtárggyal kapcsolatos – a létrejött jogviszonyból eredő – megőrzési- és állammegóvási kötelezettségére is, így a hiteltermék árazása során ezzel is kalkulálnia kell, azonban ha ezen költségek fogyasztóra való áthárításával az ügyletre irányadó THM mértéke meghaladja a THM maximumot, a felelős hitelezés jegyében az ügyletet nem lehet megkötni.

Az MNB a Pénzügyi vállalkozás azon észrevételét, mely szerint a THM rendelet nem specifikál a hiteltermékek alapján a THM megállapítására vonatkozó rendelkezések esetében sem, tudomásul veszi. A Pénzügyi vállalkozás véleményétől függetlenül a THM rendeletben foglalt előírásoknak valamennyi hiteltermék esetében – így kézizálog hitelezésnél is – meg kell felelni.

A Pénzügyi vállalkozás szűrőpróbaszerűen kiválasztott fogyasztókkal kapcsolatos észrevételeivel kapcsolatban az MNB megjegyzi, hogy a 60 napos futamidejű zálogkölcsönök esetében a Pénzügyi vállalkozás nem támasztotta alá egyetlen érveléssel sem, hogy a futamidő után kiváltott ügyletek esetében milyen indokból nem került átlépésre a THM maximum, illetve a 30 napos műszaki tárgy fedezetű zálogkölcsönöknél 5 ügylet esetében elismerte a jogszabálysértés megvalósítását (a THM maximumnak való megfelelés esetén túl alacsony bevételre hivatkozva).

Az MNB a Módosított jelentésben egyértelműen kifejtette, hogy a Pénzügyi vállalkozás azzal a magatartásával sértette meg a THM rendelet vonatkozó rendelkezését, hogy a THM mértékek számítása során a lineáris kamatszámítás módszerét alkalmazta és nem a Képletben részletezett módszertant. A THM rendelet a Vizsgálati időszakban a Képlet szerinti módszertantól eltérést nem engedett, a lineáris kamatszámítás alkalmazása ugyan kifejezetten és nevesítetten nem került tiltásra, a tiltás az alapján levezethető, hogy a Képlet egyértelműen meghatározza, hogy mely módszer alkalmazandó, amely nem a lineáris kamatszámítás

módszere. Az MNB megállapítása nem terjedt ki arra, hogy a Pénzügyi vállalkozás a THM mértékének megállapítása során egyáltalán nem alkalmazta a Képletet, a megállapítás szerint a Pénzügyi vállalkozás nem megfelelően alkalmazta a Képletben előírtakat.

A Pénzügyi vállalkozás kamatnapok figyelembevételével kapcsolatos észrevétele tekintetében az MNB megjegyzi, hogy a THM mértéke az ügyletre irányadó kondíciók alapján a szerződés megkötésekor kalkulált érték, és nem az ügylet kapcsán tényleges felszámított kamat és díjak összege alapján az egyedi ügylet sajátosságait figyelembe vevő utólag meghatározott érték.

Fentiekre tekintettel az MNB a Módosított jelentésben rögzített vizsgálati megállapításait változatlanul fenntartotta.

III. AZ MNB ÁLTAL ALKALMAZOTT INTÉZKEDÉSEK

III.1. Intézkedések jogalapja

Az MNB tv. 88. § (1) bekezdés szerint, ha az MNB megállapítja a fogyasztóvédelmi rendelkezések vagy a fogyasztóvédelmi ellenőrzés során hozott határozatának megsértését, a 75. § (4) bekezdés a), c) és e)-i) pontjában meghatározott szempontok figyelembevételével és az arányosság követelményének szem előtt tartásával az MNB tv. 88. § (1) bekezdés a)-f) pontjaiban meghatározott jogkövetkezményeket alkalmazza.

III.2. Felhívás a jogszabályi megfelelésre

Amennyiben az MNB a fogyasztóvédelmi rendelkezések megsértését állapítja meg, az MNB tv. 88. § (1) bekezdés a) pontja alapján a pénzügyi intézményt a szükséges intézkedések és a jogszabályok betartására, a feltárt hiányosságok megszüntetésére hívhatja fel.

Tekintettel a fentiekben összegzett megállapításokra, a határozat rendelkező részének 1. pontjában felhívtam a Pénzügyi vállalkozást arra, hogy a teljes hiteldíj mutató számítási módszerére, valamint maximum mértékére vonatkozó jogszabályi rendelkezést mindenkor tartsa be.

III.3. Fogyasztóvédelmi bírság kiszabása

Az MNB tv. 88. § (1) bekezdés f) pontja szerint, ha az MNB megállapítja a fogyasztóvédelmi rendelkezések vagy a fogyasztóvédelmi ellenőrzés során hozott határozatának megsértését, a 75. § (4) bekezdés a), c) és e)-i) pontjában felsoroltak figyelembevételével és az arányosság követelményének szem előtt tartásával fogyasztóvédelmi bírságot szabhat ki.

Az MNB tv. 89. § (1) bekezdésének a) pontja alapján a fogyasztóvédelmi bírság összege a számvitelről szóló törvény hatálya alá tartozó, százmillió forintot meghaladó éves nettó árbevétellel rendelkező szervezet vagy személy esetében az éves nettó árbevételének öt százalékáig, de legfeljebb százmillió forintig, illetve a fogyasztók széles körének jelentős vagyoni hátránnyal fenyegető helyzetet okozó jogsértés esetén legfeljebb kétmilliárd forintig terjedhet. A MNB megállapította, hogy a Pénzügyi vállalkozás a számvitelről szóló törvény hatálya alá tartozó olyan szervezet, amely az előbbi feltételeknek megfelel.

Az MNB tevékenységének az MNB tv. 4. § (9) bekezdésének d) pontjában rögzített egyik célja a pénzügyi szervezetek által nyújtott szolgáltatásokat igénybevevők érdekeinek a védelme. Az MNB tv. 81. § (1) bekezdésében meghatározott fogyasztóvédelmi rendelkezések megsértésének közös jellemzője, hogy azok minden esetben magukban hordozzák a pénzügyi szervezetek fogyasztónak minősülő ügyfelei érdekének sérelmét, illetve annak lehetőségét. Az MNB tevékenységének fenti céljára tekintettel határozottan kíván fellépni minden olyan, a fogyasztóvédelmi ellenőrzési eljárásaiban tapasztalt vagy egyéb módon tudomására jutott magatartással szemben, amely sérti vagy alkalmas arra, hogy sértse a pénzügyi szervezet ügyfeleinek érdekeit.

Az MNB a fogyasztóvédelmi bírság összegének meghatározása során figyelemmel volt az MNB tv. 75. § (4) bekezdés a), c) és e)-i) pontjaiban foglalt szempontokra.

A határozat rendelkező részében kiszabott fogyasztóvédelmi bírság összegének megállapítása során – az MNB tv. 75. § (4) bekezdésének a) pontjához kapcsolódóan, a szabályszegés súlyosságát illetően – az MNB a Pénzügyi vállalkozás terhére vette figyelembe, hogy a Pénzügyi vállalkozás a Vizsgálati időszakban mindösszesen 302.057 esetben – azaz a Vizsgálati időszakban kötött ügyletek 93 %-a esetében – kötött a fogyasztókkal ügyletet a THM jogszabályban meghatározott felső korlátját meghaladó THM mértékkel, emellett a Pénzügyi vállalkozás jogsértő gyakorlata az érintett ügyletek számottevő része esetében a THM maximumának jelentős mértékű túllépéséhez is vezetett.

Az MNB a határozat rendelkező részében kiszabott fogyasztóvédelmi bírság összegének megállapítása során – az MNB tv. 75. § (4) bekezdésének c) pontjához kapcsolódóan, a cselekmény fogyasztókra gyakorolt hatását illetően – figyelembe vette azt, hogy a Pénzügyi vállalkozás a THM mértékének meghatározására vonatkozó kógens jogszabályi rendelkezésektől eltért, ezáltal a fogyasztók téves tájékoztatást kaptak arról, hogy a hitel igénybevétele esetén pontosan mekkora fizetési kötelezettséggel kell számolniuk. A fogyasztóknak alapvető joga fűződik ahhoz, hogy a szolgáltatók által kínált hasonló szolgáltatások összehasonlításának megkönnyítését és a szolgáltatások közötti választás elősegítését célzó, az ügyletkötésre irányuló fogyasztói döntés befolyásolására alkalmas információt hordozó THM a jogszabályoknak megfelelő módon kerüljön kiszámításra, és a fogyasztóktól legfeljebb a jogszabályban meghatározott felső korlátnak megfelelő mértékű hiteldíjat követelhesen a szolgáltató. Amennyiben a Pénzügyi vállalkozás a THM egyik alkotó elemét a THM számításánál nem veszi figyelembe, pontatlan összegű THM értéket közöl az ügyféllel, amelynek révén sérül az átlátható és korlátok közé szorított árazás megvalósítására irányuló, fogyasztóvédelmi célzatú jogalkotói szándék, amelyet részben a THM felső korlátjának bevezetésével kívánt elérni a jogalkotó.

Az MNB figyelembe vette továbbá, hogy a Pénzügyi vállalkozás a fogyasztók vagyoni érdekeinek védelmére hivatott alapvető szabályt sértett meg akkor, amikor a THM mértékének meghatározására vonatkozó jogszabályi rendelkezésektől eltért. A THM mértékének az ismerete alapvetően befolyásolhatja a szolgáltatás adott feltételek melletti igénybevételére vonatkozó fogyasztói döntést, az Fnyht. rendelkezései ezért a fogyasztók érdekeinek védelme szempontjából kiemelkedő jelentőségű előírásokat rögzítenek. Az MNB figyelemmel volt továbbá arra is, hogy a Képlettől eltérő módon kiszámított THM mértékkel a Pénzügyi vállalkozás nemcsak a jogszabály rendelkezéseivel ellentétesen cselekedett, hanem megsértette a fogyasztó azon jogát is, hogy az adott terméket egy másik, versengő termékkel – a számára optimális döntés meghozatala érdekében az általa kínált termék valós jellemzőinek alapul vételével – összehasonlíthassa.

Az MNB a határozat rendelkező részében kiszabott fogyasztóvédelmi bírság összegének megállapítása során – az MNB tv. 75. § (4) bekezdésének i) pontjához kapcsolódóan – a Pénzügyi vállalkozás terhére értékelte, hogy huzamosabb időn keresztül – a teljes Vizsgálati időszakban – jogsértő gyakorlatot folytatott, és ez időszak alatt ismétlődő jelleggel – a Vizsgálati időszakban kötött ügyletek 93 %-át kitevő, összesen 302.057 ügylet esetében – valósította meg a jogszabálysértést.

Az MNB – a jogszabálysértéssel érintett ügyletek anonim jellegére tekintettel – az MNB tv. 88. § (1) bekezdés d) pontja szerinti, reparációra irányuló intézkedés alkalmazására nem látott lehetőséget. Erre is tekintettel az MNB úgy ítélte meg, hogy a felhívás mellett kizárólag a Pénzügyi vállalkozással szemben kiszabott jelentős összegű bírság alkalmazása a megfelelő, kellő visszatartó erejű eszköz a Pénzügyi vállalkozás jogszabályszerű működésének biztosítása céljából, amely intézkedéssel az MNB nyomatékosítja a THM maximum mértékével kapcsolatos, a Pénzügyi vállalkozásnál feltárt hiányosságok súlyosságát.

Mindezek alapján a határozat rendelkező részének II. pontjában a Pénzügyi vállalkozással szemben az ott megjelölt összegű fogyasztóvédelmi bírságot szabtam ki.

A határozat a fent hivatkozott jogszabályhelyeken, valamint az MNB tv. 42. § d) pontján és a Ket. 71. § (1) bekezdésén alapul.

A határozatot az MNB tv. 4. § (9) bekezdésében meghatározott feladatkörben és a 39. § (1) bekezdés c) pontjában meghatározott hatáskörben, az MNB tv. 13. § (11) bekezdésében foglalt átruházott kiadmányozási jogkörömben hoztam meg.

A késedelmi pótlék MNB általi felszámításának lehetőségét a Ket. 132. §-a biztosítja. A közigazgatási végrehajtás szabályainak az MNB által kiszabott bírság kapcsán való alkalmazási lehetősége az MNB tv. 54. § (1) bekezdésén, valamint a Ket. 126. § (1) bekezdésének a) pontján, az állami adóhatóság behajtásra vonatkozó jogosultsága az MNB tv. 54. § (3) bekezdésén alapul.

A határozat elleni jogorvoslatról szóló tájékoztatás az MNB tv. 55. § (1) bekezdésén, valamint a Ket. 100. § (1) bekezdés a) pontján, a 100. § (2) bekezdésén, 109. § (1)-(2) bekezdésén, valamint a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) 326. § (7) bekezdésén, a 327. § (1)-(2) bekezdésein, a 330. § (2) bekezdésén, a 332. § (2a) bekezdésén és a 338. § (1)-(3) bekezdésein alapul.

A határozat a Ket. 73/A. § (1) bekezdés c) pontja és a 73/A. § (3) bekezdése értelmében a közlés napjával jogerős.

Budapest, 2016. október 15.

Dr. Windisch László
alelnök